Napsal uživatel Lucie Endlicherová
Čtvrtek, 04 Prosinec 2003 04:00

"Nemám rád samplery," řekne většinou recenzent na počátku hodnocení desky, složené ze spousty různorodých nahrávek. A to i když mají společného jmenovatele. Tak si na jednu takovou posvítíme.

Čarohraní, výběr, který má představovat skupiny, čerpající z *kořenů moravského folklóru*, vydalo před časem Indies. Jde o desku nadupanou (skoro 79 minut muziky), ale i tak jednostrannou. Seznámíte se totiž pouze (pochopitelně) s interprety, které Indies má nebo se chystá mít ve své stáji (výjimku tvoří Sad Harmony a Silent Stream of Godless Elegy, které vydává firma Red Black). Jedná se tedy v jistém smyslu o velmi zúžený výběr, i když pestrost a rozrůzněnost je zajištěna. Nejsem si však jistá, jaký obrázek o kapelách, které se vracejí k moravskému folklóru, si může posluchač udělat. Už díky celkovému zaměření Indies se dalo očekávat, že se dostane především na úpravy ve folkrockovém hávu, osobně mi chyběl zástupce podobného zpracování folklóru, jaký vyznávají třeba Javory nebo Cimbal Classic, tedy toho klasičtějšího ražení.

Domnívám se, že kapela, která se snaží "vracet ke kořenům" by měla především vědět, kam že se to chce vracet. Je nutné dostatečné poznání podhoubí, pramenů, zdrojů, ze kterých chci čerpat. V tomto ohledu je "jistotou" Pavlicův **Hradišťan**, který také desku zahajuje. Že má kapelník ve svých kořenech jisto a může z nich vykračovat dál, dokazuje každým svým novým projektem; tady ovšem jedním starším (písně pocházejí z alba

O slunovratu
, na kterém jsou zastoupeny především zhudebněné verše Jana Skácela). Podobně se dá uvažovat i o Plockově
Teagrassu
. Dalo by se říci, že lidovky v podání této kapely už se opravdu "přestěhovaly" někam daleko od naší země, ale tady dává pro změnu ukotvení jednak sám Jiří Plocek - velký znalec folklóru; a pak také zpěvačky (sestry Jitka Novotná-Málková a Táňa Roskovcová-Málková se lidové muzice věnují od dětských střevíčků - a na jejich zpěvu je to poznat). Odvážně bych tvrdila, že podobná jistota jde cítit i ve zpěvu
Ivy Bitové
. Na desce zní v písni Zelený víneček jakoby z jiného světa, přesto v něm lidové postupy zůstávají.

Abych se ale vrátila na začátek. Po Hradištanu uslyšíte ***Tomáše Kočka*** a jeho ***Orchestr***. I tady se jde slyšet, odkud Tomáš jde a kam. Frázování i způsob výslovnosti i po letech v hudebních vodách odkazují na Valašsko (ale asi to bude i záměr, předpokládám).

Maraca nemá na Valašsko daleko (je ze Zlína), ale zařazení její instrumentálky *Walachia* na dané cédéčko mi připadá jako krok jinam. Dalo by se, podle bookletu, předpokládat, že má větší praxi ve skládání hudby "scénické a filmové", ale spojitost s folklórem (kromě názvu skladby) marně hledám.

Většina členů ***Muzigy*** žije ve východních Čechách, jejich marimbistka pochází z Francie, a tak se aranže písní, ovšem velmi citlivě, přenášejí více na jih.

Druhá polovina výběru patří jménům méně známým. **Docuku** vznikli okolo valašskomeziříčského M-klubu, mohou se "pyšnit" dcerou slavného otce (Lucie Redlová) a velice dobře sezpívanými sbory. U písně
Čí to chlapci
jsem chvíli hleděla, zda neposlouchám spíše desku cimbálové muziky Soláň, jejímž primášem je jeden ze členů Docuku - Lukáš Španihel.

Veselá bída si po svém poradila s veleznámou písničkou *A te Rehradice*. Řeklo by se - po Vlastovi Redlovi už nikdo nemůže přinést nic nového. Zpěvák František Segrado vložil hlas s patosem a smutek písně je podtržen. Své samozřejmě sehrála celková úprava písně.

Na Zahradě letos mimo jiné zazářil také **Koňaboj**. Na desce mají jedinou nahrávku, znám jich více, a tak mohu tvrdit, že tuhle kapelu stojí za to pozorovat. Zdánlivě "obyčejné" a velice časté "folkrockování" jde u Koňaboje dál.

Přiznávám, že často hlídám u zpěváků výslovnost, čistotu projevu - to asi proto, že moje ucho se musí velice často ubírat tímto směrem. A když jsem poprvé slyšela **Neboysu**, bylo zřejmé, jak moc zpěvákovi nejde text do pusy. Že on nebude z Moravy? A není - z Plzně do kraje vína přece jen trošku daleko (a tady je to vážně slyšet). Zajímavé je, že jiné písně tento problém nemají. Proč se tedy na Čarohraní objevila právě tato?

Benediktě vydalo Indies desku ***Sejdeme se v Dolly*** a přiznávám, že ani ona mě moc nepřesvědčila. Zase to frázování. Výhodou zpěvaček (sestry Míša a Petra Váňovy) jsou hlasy, znějící krásně v souzvuku. Stěžovala bych si ale na frázování. V písních
Zrálo jabko
a
Ej lásko
nezůstal kámen na kameni.

Přiznávám, že závěrečné skladby v podání hardrockových **Sad Harmony** a doommetalových **S ilent Stream of Godless Elegy**
nezněly mému uchu příjemně. Nevěřím na to, že na lidovou hudbu se dá "napasovat" všechno a že všechno snese. Nemyslím si, že v hledání kořenů jsme už tak daleko, že si můžeme s odkazem předků udělat, co chceme.

Otázkou totiž zůstává, jaký je vlastně současný přístup k lidové písni. Samozřejmě, že její interpretace je už nejen v rukou cimbálových muzik využívajících tradičních postupů. Do pokladnice lidové tvorby vstupují stále častěji muzikanti z nejrůznějších žánrů, spektrum je široké (ostatně dokazuje to i Čarohraní). Domnívám se ovšem, že je třeba dobře spojit vlastní, osobitý přínos s poselstvím, které se do písně dostávalo po generace. A je tam cítit, nejde ho jen tak porušit.

Ono hledání kořenů je úkolem pro každého z nás. Pro muzikanty je jistě lidová písnička výzvou. Bylo by dobré, aby zůstala výzvou, se kterou se poperou čestně a bez "postranních úmyslů".

A ještě P. S.: Deska vznikla za podpory Ministerstva kultury ČR. Na první pohled má velice dobře zpracovaný booklet, s krásným úvodním slovem Jiřího Plocka a texty v němčině, angličtině a francouzštině. Nechybějí kontakty na jednotlivé skupiny. Rozmístění informací je ovšem různé, někde se dozvíte složení kapely, jinde chybí; ze kterých zdrojů čerpají při hledání lidových písní se jistě nedočtete a při podrobnějším hledání se dá najít i pár pěkných hrubek. A to je škoda, myslím.